

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародного економічного аналізу і фінансів

Затверджено

На засіданні кафедри міжнародного
економічного аналізу і фінансів
факультету міжнародних відносин
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 29.08.2023 р.)

Завідувач кафедри доц. Юрій БІЛЕНКО

Силабус з навчальної дисципліни

«Сучасні інструменти міжнародних фінансових ринків»,
що викладається в межах ОПІ «Міжнародні фінанси» другого
(магістерського) освітнього рівня вищої освіти для здобувачів з
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

Львів 2023 р.

Назва дисципліни	Сучасні інструменти міжнародних фінансових ринків
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Січових Стрільців, 19
Факультет та кафедра, за якими закріплена дисципліна	Факультет міжнародних відносин, кафедра міжнародного економічного аналізу і фінансів
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	галузі знань 29 Міжнародні відносини спеціальність 292 Міжнародні економічні відносини
Викладачі дисципліни	Туниця Тарас Юрійович, д. е. н., професор кафедри міжнародного економічного аналізу і фінансів
Контактна інформація викладачів	taras.tunytsya@lnu.edu.ua , ttunytsya@yahoo.com
Консультації з питань навчання по дисципліні відбувається	Консультації відбуваються у середу з 14:00 по 15:00, або за попередньою домовленістю з навчальною групою (можливе проведення консультацій он-лайн на платформі Zoom)
Сторінка дисципліни	https://intrel.lnu.edu.ua/course/suchasni-instrumenty-mizhnarodnyh-finansovyh-rynki
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Сучасні інструменти міжнародних фінансових ринків» є нормативною дисципліною для освітньої програми «Міжнародні фінанси» зі спеціальності «Міжнародні економічні відносини» при підготовці фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Магістр», яка викладається в першому семестрі в обсязі 4 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація дисципліни	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання, обов'язкові для того, щоб здійснювати аналіз складних прикладних проблем у галузі прогнозування динаміки міжнародних фінансових

	ринків. Тому у курсі представлено як огляд концепцій аналізу поведінки міжнародних фінансових ринків, так і прикладний інструментарій, необхідний для прогнозування динаміки ринків.
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення нормативної навчальної дисципліни «Сучасні інструменти міжнародних фінансових ринків» є ознайомлення студентів з теоретичними основами технічного аналізу, визначення вигравів та збитків від проведення певних фінансових операцій, володіння інструментами технічного аналізу та прогнозування кон'юнктури міжнародних фінансових ринків.
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сохацька О., Роговська-Іщук І., Вінницький С. Фундаментальний та технічний аналіз цін товарних та фінансових ринків. – К.: Кондор, 2012. – 305 с. 2. Найман Е. Мала енциклопедія трейдера, 2003. – 378 с. 3. Murphy, John J. Technical Analysis of the Financial Markets / John J. Murphy, 1999. – 596 p. 4. Schwager, Jack D. Getting started in technical analysis / Jack D. Schwager. – Published by John Wiley & Sons, Inc., 1999. – 339 p. 5. Yahoo!Finance. URL: https://finance.yahoo.com/ <p>Додаткова:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Edwards, Robert D. (Robert Davis). Technical analysis of stock trends / Robert D. Edwards, John Magee, W.H.C. Bassetti. -- 9th ed., 2007. – 790 p. 2. Nison, Steve. Japanese candlestick charting techniques: a contemporary guide to the ancient investment techniques of the Far East / Steve Nison. – 2nd ed., 2001. – 298 p. 3. Steven B. Achelis. Technical Analysis from A to Z, 2nd Edition, Published by McGraw Hill, 2013. – 400 p. 4. StockCharts. URL: https://stockcharts.com/ 5. Investing. URL: https://investing.com/ 6. Finviz. URL: https://finviz.com/ <p>Методичне забезпечення:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Т. Туниця. Сучасні інструменти міжнародних фінансових ринків. Методичні рекомендації до вивчення курсу. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2007. – 14 с. – (Серія: “Міжнародні економічні відносини”).

<p>Обсяг курсу</p>	<p>32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 88 годин самостійної роботи.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення курсу здобувач буде:</p> <p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - теоретичні основи сучасних методів аналізу фінансових ринків; - відповідний інструментарій технічного аналізу; - тенденції розвитку світових фінансових ринків. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати реальні ситуаційні задачі, використовуючи набір відповідних інструментів технічного аналізу. <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів згідно з ОПП мають бути сформовані такі компетентності:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <p>ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК):</p> <p>ФК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини</p> <p>ФК4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.</p> <p>ФК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.</p> <p>ФК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.</p> <p>ФК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.</p>

	<p>ФК11. Здатність визначати й оцінювати прояви фінансової глобалізації, функціонування міжнародних фінансових ринків.</p> <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <p>ПРН2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій</p> <p>ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.</p> <p>ПРН9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.</p> <p>ПРН10. Розуміти закономірності та тенденції розвитку світового господарства і феномену нової економіки з урахуванням процесів інтелектуалізації, інформатизації та науково-технологічного обміну.</p> <p>ПРН17. Розуміти сутність сучасних інвестиційних стратегій, здійснювати моніторинг, фінансовий аналіз та аудит міжнародних кредитів, іноземних прямих та портфельних інвестицій, володіти інструментарієм технічного та фундаментального аналізу світових фондових ринків.</p>
Ключові слова	міжнародні фінансові ринки, технічний аналіз, прогнозування, трейдинг
Формат курсу	Очний (за необхідності у дистанційному форматі). Проведення лекцій, практичних занять і консультацій, виконання практичних робіт за комп'ютером.
Теми	Подано нижче у таблиці «Схема курсу»

Підсумковий контроль, форма	Іспит в кінці семестру Іспит - письмовий
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Міжнародний економічний аналіз», «Міжнародні фінанси», «Фондові ринки і цінні папери».
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання	Презентації, групові дискусії, індивідуальні завдання.
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор (дошка), ноутбук, доступ до мережі Інтернет, загальнодоступне програмне забезпечення.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> - практичні/індивідуальні завдання: 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25. - контрольні заміри знань (модуль, самостійні): 25% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 25. - іспит: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50. <p>Академічна доброчесність: дослідницькі проекти мають бути оригінальними, самостійним дослідженнями здобувачів. Порушення академічної доброчесності не толерується.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчального процесу. В ході семінарських занять проводиться розбір практичних завдань, дискусії та проблемні бесіди, що покликані формувати критичне ставлення в здобувачів до всього комплексу проблем, пов'язаних з прогнозуванням динаміки міжнародних фінансових ринків. Очікується, що студенти відвідуватимуть усі заняття.</p>

	<p>Уся література, яку студенти не зможуть здобути самостійно, надається викладачем лише в освітніх цілях і не передбачає тиражування, вільного поширення чи передачі третім особам.</p>
<p>Питання до екзамену (чи питання на контрольні роботи)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні поняття, припущення, мета та методи технічного аналізу. 2. Типи графіків, правила їх побудови та аналізу. 3. Визначення тренду та волатильності. Життєвий цикл тренду. 4. Правила побудови трендових моделей та їх аналіз. 5. Ідентифікація ліній тренду по максимальних і мінімальних цінах. 6. Аналіз ліній «каналу» та класичних фігур технічного аналізу. 7. Теорія хвиль Ральфа Елліотта. 8. Теорія нормального розподілу. 9. Поняття «конвергенції» та «дивергенції» у трендовому аналізі. 10. Побудова середніх та їх види. Правила побудови та аналізу середніх. 11. Проста рухома середня (МА), середньозважена рухома середня (WMA), експоненціальна рухома середня (EMA). 12. Побудова і аналіз комбінації пар середніх на одному графіку. 13. Канали зміни ціни. Побудова смуг Боллінджера. 14. Побудова і аналіз MACD-гістограми. Сходження і розходження графіка ціни і MACD-гістограми. Сигнали лінійної MACD. 15. Побудова і аналіз ліній РТР. 16. Побудова і аналіз індикатора Directional Movement. 17. Побудова і аналіз індикатора ймовірного напрямку (ADX). Правила сумісного використання +/- DM та ADX. 18. Узагальнені висновки по трендовому аналізу ринку. 19. Види осциляторів. Загальна характеристика принципів побудови і розрахунків осциляторів. 20. Схематичне відображення динаміки осцилятора та його аналіз. 21. Осцилятори Momentum, ROC і CCI.

	<p>22. Аналіз індексу відносної сили ринку RSI, індексу сили FI та індексу грошового потоку MFI.</p> <p>23. Стохастики: види, особливості аналізу та відмінності.</p> <p>24. Загальні правила аналізу осциляторів.</p> <p>25. Сходження і розходження графіка ціни та осцилятора.</p> <p>26. Правила побудови та аналізу показників обсягу торгівлі.</p> <p>27. Аналіз показників OBV, VA, A/D та VPT.</p> <p>28. Сходження і розходження графіка ціни і обсягу торгівлі.</p> <p>29. Комплексний технічний аналіз. Виявлення тренду та визначення моменту укладання угоди.</p> <p>30. Встановлення плану підтримки та закриття позиції.</p> <p>31. Короткі, середні та довгі позиції. Можливі стратегії роботи.</p> <p>32. Особливості визначення моменту закриття позиції. Стоп-лосс та тейк-профіт.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Тиждень	Тема, тези, план	Форми діяльності (заняття) – лекція, семінар, дискусія, групова робота	Год
1-2	<p>Тема 1. Основи технічного аналізу. Трендові моделі.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вихідні постулати та мета технічного аналізу. 2. Типи графіків і правила їх побудови. 3. Визначення тренду та волатильності. 4. Аналіз життєвого циклу тренду. <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Класична теорія циклів. 4.2. Криволінійна модель динаміки ціни Белла («Bell curve model»). 4.3. Хвильова теорія Елліота. 5. Правила побудови та аналізу трендових моделей. Застосування ліній опору, підтримки та каналу. Природа цінових розривів на фінансових ринках. 6. Класичні фігури та моделі технічного аналізу. 7. Загальні риси та протиріччя трендових моделей. 	Лекція	4
1-2	<p>Тема 1. Основи технічного аналізу. Трендові моделі.</p> <p>Суть технічного аналізу. Типи графіків, правила їх побудови та аналізу. Історія виникнення японських свічок. Принцип зафарбування японських свічок. Моделі японських свічок. Визначення тренду і волатильності. Життєвий цикл тренду, види та фази. Класична теорія циклів. Криволінійна модель динаміки ціни Белла. Хвильова теорія Елліота. Правила побудови та аналізу трендових моделей. Лінії опору, підтримки та каналу. Цінові розриви. Класичні фігури та моделі технічного аналізу.</p> <p>Загальні риси та протиріччя трендових моделей.</p>	Семінар	4
3-4	<p>Тема 2. Правила побудови середніх та їх види</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правила побудови середніх та їх види. 2. Побудова і аналіз двох середніх на одному 	Лекція	4

	<p>графіку та комбінація трьох середніх.</p> <p>3. Канали зміни цін: процентні конверти, подвійний процентний конверт.</p> <p>4. Аналіз смуг Боллінджера, індикатора конвергенції-дивергенції рухомих середніх (MACD), RTR, індикатора «направленої дії» +/- DM та індикатора ймовірного напрямку (ADX).</p> <p>5. Загальні висновки по трендовому аналізу.</p>		
3-4	<p>Тема 2. Правила побудови середніх та їх види</p> <p>Правила побудови середніх та їх види. Переваги та недоліки середніх. Точки перетину середньої з графіком ціни. Поворотні моменти середньої. Максимальні розходження середньої з графіком ціни. Загальний напрямок середньої. Побудова і аналіз двох середніх на одному графіку та комбінація трьох середніх. Канали зміни цін. Аналіз смуг Боллінджера та індикатора конвергенції-дивергенції рухомих середніх (MACD). MACD-гістограма та лінійна MACD. Аналіз RTR, індикатора «направленої дії» +/- DM та індикатора ймовірного напрямку (ADX). Загальні висновки по трендовому аналізу. Загальні правила визначення сили тренду.</p>	Семінар	4
5	<p>Тема 3. Осцилятори</p> <p>1. Осцилятори: сутність та основні підходи до аналізу.</p> <p>2. Momentum, CCI та ROC.</p> <p>3. RSI.</p> <p>4. Стохастики.</p> <p>4.1. Стохастичні лінії %K, %D та %R.</p> <p>4.2. Stochastic slow (PKS) та fast (PKF).</p> <p>5. OSC.</p> <p>6. FI, MFI.</p> <p>7. Правила аналізу осциляторів.</p>	Лекція	2
5	<p>Тема 3. Осцилятори</p> <p>Осцилятори: сутність та основні підходи до аналізу. Переваги і недоліки осциляторів. Momentum, CCI та ROC. RSI. Стохастики. Стохастичні лінії %K, %D та %R. Stochastic slow (PKS) та fast (PKF). OSC. FI, MFI. Правила</p>	Семінар	2

	аналізу осциляторів. Сходження і розходження графіка ціни та осцилятора.		
6	Тема 4. Аналіз показників обсягу 1. Правила побудови та аналізу показників обсягу. 2. Показники обсягу OBV, VA, A/D, VPT.	Лекція	2
6	Тема 4. Аналіз показників обсягу Види та роль показників обсягу. Вертикальні і горизонтальні обсяги. Правила побудови та аналізу показників обсягу. Показники обсягу OBV, VA, A/D, VPT: особливості використання та аналізу. Сходження і розходження графіка ціни і обсягу торгівлі.	Семинар	2
7	Тема 5. Проведення комплексного аналізу. Виявлення тренду. 1. Визначення напрямку динаміки тренду. 2. Визначення життєвого циклу тренду. 3. Аналіз осциляторів. 4. Підсумки проведеного аналізу.	Лекція	2
7	Тема 5. Проведення комплексного аналізу. Виявлення тренду. Особливості визначення напрямку динаміки тренду. Основні показники, що використовують для визначення напрямку динаміки тренду. Визначення життєвого циклу тренду. Аналіз осциляторів. Формування висновків з проведеного аналізу.	Семинар	2
8	Тема 6. Проведення комплексного аналізу. Визначення моменту укладання угоди. 1. Визначення моменту укладання угоди. 2. Встановлення плану підтримки та закриття позиції. 3. Особливості визначення моменту закриття. 4. Короткі, середні та довгі позиції. 5. Встановлення стоп-лоссів та тейк-профіт. 6. Можливі стратегії роботи.	Лекція	2
8	Тема 6. Проведення комплексного аналізу. Визначення моменту укладання угоди. Особливості визначення моменту укладання угоди. Основні показники, що використовують для визначення моменту укладання угоди.	Семинар	2

	<p>Встановлення плану підтримки та закриття позиції. Ситуації, що можуть виникнути на ринку та реакція на них. Особливості визначення моменту закриття. Короткі, середні та довгі позиції. Стоп-ордери. Встановлення стоп-лоссів та тейк-профіт. Можливі стратегії роботи.</p>		
--	--	--	--